

ความคิดเห็นของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร

นางสาว พิบูลพรรณ มหาศิริพันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974 -561 -219 -7

007347

I16682427

OPINIONS OF NURSES AND TEACHERS ON AGES IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Piboonphan Mahasiripun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาว ทิพบุลพรณ มหาศิริพันธ์
ภาควิชา พยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคินธุ์ มუნนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพรัตน์ ฉลาทิบูลย์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาหนัน บุญ-หลง)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ วาดเขียน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ
ในกรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต นางสาวพิบูลพรรณ มหาศิริพันธุ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานิช มุณี -หลง
ภาควิชา พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของพยาบาลและครูในกรุงเทพมหานครที่มีต่อผู้สูงอายุ ในด้านความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาของผู้สูงอายุ ความทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ และด้านสวัสดิการที่รัฐจัดให้แก่ผู้สูงอายุ โดยเปรียบเทียบตามลักษณะกลุ่มอาชีพ และความแตกต่างตามกลุ่มอายุ

ตัวอย่างประชากรคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานทางด้านการพยาบาลในคลินิก โรงพยาบาลของรัฐ หรือสนับสนุนโดยรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร 5 สถาบัน รวม 150 คน และครูซึ่งทำการสอนในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน รวม 148 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 298 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนให้ค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ให้นำแบบสอบถามไปหาความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตามวิธีร้อยละ โดยค่าความเที่ยง .91

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้หลายวิธีคือ ทาคาร์ยละเอียด ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และการทดสอบค่าเอฟ (F - test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สูงอายุ เกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ความคิดเห็นของพยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน"

2. พยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ความคิดเห็นของพยาบาลและครู ในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน"

3. พยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องสวัสดิการที่รัฐจัดให้แก่ผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ความคิดเห็นของพยาบาลและครูในกรุงเทพมหานครด้านสวัสดิการของรัฐที่จัดให้แก่ผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกัน"

4. พยาบาลและครูในกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาของผู้สูงอายุ ด้านทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ และด้านสวัสดิการที่รัฐจัดให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "พยาบาลและครูในกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อผู้สูงอายุในด้านความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาของผู้สูงอายุ ด้านทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ และด้านสวัสดิการที่รัฐจัดให้แก่ผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกัน"

Thesis Title Opinions of Nurses and Teachers on Ages in Bangkok
Metropolis

Name Miss Piboomphan Mahasiripun

Thesis Advisor Assistant Professor Parmun Boon -Long

Department Nursing Education

Academic Year 1981

Abstract

The purpose of this research was to study the opinion of nurses and teachers toward the aged in Bangkok Metropolis, including the comparison of their opinions related to their different ages, knowledge, understanding in aged problems, attitudes, social welfare services for the aged provided by the government.

The selected sample groups were randomly from 150 nurses from 5 general hospitals and 148 teachers from 6 schools in the Bangkok Metropolis.

The questionnaire was developed by the researcher by using rating scale. There were 3 nurse experts and 2 educators as consultants for the content validity of the questionnaire. The reliability of the questionnaire tested by using Hoyt's analysis of variance was .91.

The data was analyzed by using various statistical methods. These included percentage, arithmetic mean, standard deviation, t -test and F -test.

The Major Findings

1. There is a statistically significant difference at the .05 level in the opinions of nurses and teachers concerning their knowledge and understanding in aged problems. Therefore, the hypothesis : "there

is no difference in the opinions of nurses and teachers concerning their knowledge and understanding in aged problems," is not retained.

2. There is no statistically significant difference at the .05 level in opinions of nurses and teachers concerning their attitudes toward aged people. Therefore, the hypothesis : "there is no difference in the opinions of nurses and teachers concerning their attitudes in aged people," is retained.

3. There is no statistically significant difference at the .05 level in opinions of nurses and teachers concerning aged problems, social welfare services provided by the government, therefore, the hypothesis : "there is no difference in the opinions of nurses and teachers concerning social welfare services for the aged provided by the government," is retained.

4. There is no statistically significant difference at the .05 level in opinions of nurses and teachers at different ages concerning their knowledge and understanding in aged problems, attitudes in the aged people, as well as social welfare services for the aged provided by the government, therefore, the hypothesis : "there is no difference in the opinions of nurses and teachers at different ages concerning their knowledge and understanding in aged problems, attitudes in aged people, as well as social welfare services for the aged provided by the government," is retained.

กติกกรรมประกาศ

ความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ป่าหนัน บุญ - หลง อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง ทาง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจาก รศ. ศุภาพ วาถเขียน ที่ได้กรุณาชี้แนะ เกี่ยวกับแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงใคร่ขอกราบขอพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหารทั้ง 11 สถาบัน และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

สุดท้ายขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ตลอดจนใจกว้างใจ ก่อตั้งทรัพย์ ให้อยู่มีเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แม้จะไม่กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกตระหนักในบุญคุณและซาบซึ้งในจิตใจเป็นอย่างดี และเพื่อเป็นการตอบแทนบุญพาวี และท่านผู้สูงอายุทั้งหลาย จึงใคร่ขอฝากผลงาน เพื่อร่วมฉลองกับผู้สูงอายุสากล ในปี 2525 นี้ด้วย

พิบูลพรหม มหาศิริพันธุ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	น
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ	
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ขอทดลองเบื้องต้น.....	12
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	13
2 วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
สภาพปัญหาของผู้สูงอายุ.....	14
ปัจจัยและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้สูงอายุ.....	34

	ทัศนคติของสังคมที่มีต่อผู้สูงอายุ... ..	40
	การช่วยเหลือและการแก้ปัญหาผู้สูงอายุในสังคม... ..	49
	บริการสวัสดิการที่รัฐจัดให้แก่ผู้สูงอายุในประเทศไทย... ..	57
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล... ..	64
	การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร... ..	64
	การเก็บรวบรวมข้อมูล... ..	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล... ..	68
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย... ..	68
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล... ..	72
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
	สรุปผลการวิจัย	96
	อภิปรายผลการวิจัย... ..	98
	ข้อเสนอแนะ... ..	100
	บรรณานุกรม... ..	105
	ภาคผนวก ก.	115
	ภาคผนวก ข.	127
	ภาคผนวก ค.	134
	ภาคผนวก ง.	149
	ประวัติผู้เขียน	153

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามเพศ... ..	73
2	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามอายุ... ..	74
3	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามการนับถือศาสนา... ..	75
4	คุณวุฒิทางการศึกษาของพยาบาลและครู... ..	76
5	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามสถานภาพการสมรส ...	77
6	ก. จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามรายได้ที่ได้รับเฉพาะบุคคลต่อเดือน... ..	78
6	ข. จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามรายได้ที่ได้รับของครอบครัว (สามี-ภรรยา) ต่อเดือน	79
7	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย... ..	80
8	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามจำนวนญาติสนิทสูงอายุที่อาศัยอยู่กับครอบครัวในปัจจุบัน... ..	81
9	จำนวนพยาบาลและครูจำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุก่อรวมในครอบครัว... ..	82
10	ระยะเวลาการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุในครอบครัวของพยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร... ..	83
11	ได้รับประสบการณ์โดยให้การพยาบาลหรือดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร... ..	84
12	ระยะเวลาของประสบการณ์ให้การพยาบาลหรือดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลและครูในกรุงเทพมหานคร... ..	85

- 13 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของพยาบาลและ
ครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ ความ-
เข้าใจ ปัญหาของผู้สูงอายุ... .. 86
- 14 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของพยาบาลและครู
ที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานคร ด้านทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ 87
- 15 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของพยาบาลและครูที่
มีต่อผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร ด้านสวัสดิการที่รัฐควรจัดให้-
แก่ผู้สูงอายุ... .. 88
- 16 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นจำแนก
ตามกลุ่มอายุของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพ-
มหานคร ด้านความรู้ความเข้าใจปัญหาของผู้สูงอายุ... .. 89
- 17 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นจำแนกตาม
อายุของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานคร
ด้านทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ... .. 90
- 18 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นจำแนกตามอายุ
ของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานคร ด้าน
สวัสดิการที่รัฐควรจัดให้แก่ผู้สูงอายุ... .. 91
- 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
จำแนกตามอายุของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพ-
มหานคร ด้านความรู้ ความเข้าใจปัญหาของผู้สูงอายุ... ..92

- 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น
 จำแนกตามอายุของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพ-
 มหานคร ด้านทัศนคติที่มีต่อผู้สูงอายุ... .. 93
- 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าเฉลี่ย ความคิดเห็น
 จำแนกตามอายุของพยาบาลและครูที่มีต่อผู้สูงอายุ ในกรุงเทพ-
 มหานคร ด้านสวัสดิการที่รัฐควรจัดให้แก่ผู้สูงอายุ... .. 94